

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph. D. ve věci

žalobkyně: V. V.
bytem X
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j. X („napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2023, č. j. X („prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění („zákon o důchodovém pojištění“).

2. Základem pro vydání prvostupňového rozhodnutí byl posudek Městské správy sociálního zabezpečení (MSSZ) ze dne 16. 1. 2023, podle něhož pracovní schopnost žalobkyně celkově poklesla o 30 %. Podle posudku o invaliditě, který v námitkovém řízení zpracoval posudkový lékař žalované dne 15. 5. 2023, byl potvrzen závěr, že žalobkyně není invalidní. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně přitom byla stanovena pouze ve výši 15 %. Jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti bylo stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole XI (*postižení trávicí soustavy*), oddílu F (*postižení jater*), položce 1a (*autoimunitní hepatitida, hepatopatie jiné než virové etiologie, nealkoholická steatohepatitida, primární biliární cirhóza, primární sklerotizující cholangitida, alkoholické postižení jater, jaterní steatóza, jaterní steatofibróza, jaterní cirhóza, toxické poškození jater, poškození chemickými látkami - lehké poruchy, bez komplikací, bez mimojaterních projevů, s lehce sníženou výkonností, s únavou*) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. („vyhláška o posuzování invalidity“).

II. Žaloba a vyjádření žalované

3. Žalobkyně nesouhlasila s tím, jak byl posouzen její zdravotní stav. Poukázala na své zdravotní problémy, resp. trvalé následky po autonehodě v roce 1999 a onemocnění v dalších letech, která doložila lékařskými zprávami. Její zdravotní stav jí nedovoluje pracovat. Má za to, že by jí měl být přiznán druhý stupeň invalidity. Napadené rozhodnutí by tedy mělo být zrušeno.
4. Žalovaná ve svém vyjádření poukázala na opožděnost žaloby. Napadené rozhodnutí žalobkyně převzala dne 9. 6. 2023, dvouměsíční zákonná lhůta pro podání žaloby tak uplynula dne 9. 8. 2023. Žaloba sepsaná dne 15. 2. 2024 je podle žalované zjevně opožděná. K žalobním námitkám se žalovaná nevyjádřila, přestože byla upozorněna soudem na to, že žaloba by měla být včasná (to bylo postaveno na jisto v dalším průběhu soudního řízení).

III. Obsah správních spisů a řízení před krajským soudem

5. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis MSSZ a také správní (dávkový) spis žalované, z nichž vyplývají následující skutečnosti.
6. Žalobkyně podala žádost o invalidní důchod dne 12. 7. 2022. Dle posudkového hodnocení lékaře MSSZ ze dne 16. 1. 2023 žalobkyně není invalidní. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně bylo určeno zdravotní postižení podřaditelné do kapitoly XI oddílu F položky 1a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž celkový pokles byl stanoven na 30 % (ke 20 % poklesu bylo připočteno 10 % z důvodu dalších zdravotních postižení žalobkyně). Následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2023, jímž byla žádost žalobkyně zamítnuta. V rámci námitkového řízení byl zdravotní stav žalobkyně posouzen posudkovou lékařkou žalované, která v posudku ze dne 15. 5. 2023 vyhodnotila celkový pokles pracovní schopnosti žalobkyně v rámci stejné položky vyhlášky o posuzování invalidity pouze ve výši 15 %.
7. Krajský soud nechal vypracovat **posudek Posudkové komise MPSV**, pracoviště v Brně (dále též jen „PK MPSV“), která dne 8. 10. 2024 zasedala ve složení předsedkyně komise, další lékař s odborností v oboru interní lékařství a tajemnice. Žalobkyni byla na jednání

PK MPSV zaslána pozvánka, kterou si žalobkyně převzala, ale k jednání se nedostavila a neomluvila se. Žalobkyni se PK MPSV pokoušela bezvysledně kontaktovat i telefonicky. Podkladovou dokumentaci PK MPSV projednala v nepřítomnosti žalobkyně, neboť byla dostatečná k přijetí posudkového závěru. PK MPSV měla k dispozici zdravotní dokumentaci žalobkyně, nálezy shromážděné ve správním řízení a k žalobě.

8. V posudku byl shrnut předchozí průběh řízení a závěry prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí, soupis veškeré podkladové zdravotní dokumentace, dále byla uvedena pracovní anamnéza žalobkyně (posuzována jako finanční poradkyně dle posledního zaměstnání), uveden byl diagnostický souhrn. Na s. 5-6 je uvedeno posudkové hodnocení na základě posudkově závažných skutečností z doložené zdravotní dokumentace.
9. PK MPSV v posudkovém zhodnocení stanovila v souladu s předcházejícími posudky posudkových lékařů jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu onemocnění jater (steatóza jater), diagnostikované laboratorním a ultrazvukovým vyšetřením. Potvrdila tedy řádnost podrážení nejtěžšího zdravotního postižení žalobkyně do kapitoly XI oddílu F položky 1a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a potvrdila pro něj míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 15 % (v rámci vymezeného rozpětí 15-20 %). Pokles hodnotila při dolní hranici pásma s ohledem na tíži zdravotního postižení, i s přihlédnutím k ostatním zdravotním postižením.
10. PK MPSV uvedla, že se nejedná se o středně těžkou ani těžkou poruchu, či zvlášť těžkou poruchu. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti pro toto zdravotní postižení tedy neodpovídá žádnému stupni invalidity. Ostatní zdravotní postižení, pokud by tato byla posuzována jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, by byla posouzena s nižší taxací, tedy také bez přiznání invalidity a jsou zohledněna v posouzení dolní hranicí příslušného procentního rozmezí dané položky pro výše uvedené postižení. Hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti se totiž pro jednotlivá zdravotní postižení nesčítají. Nově doložené nálezy neobsahují nové skutečnosti posudkově významné pro hodnocení stavu do data vydání napadeného rozhodnutí.
11. PK MPSV Brno tedy dospěla k posudkovému závěru, že žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 15 %. Zdravotní postižení neodůvodňuje stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Se zjištěným zdravotním stavem je žalobkyně podle PK MPSV schopna vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.
12. Žalobkyně v návaznosti na zasláný posudek namítala, že žádala o nový termín jednání před PK MPSV, neboť pozvánku včas neobdržela. Nebyla jí totiž zaslána do datové schránky a o jednání se dozvěděla pouze náhodně (dopis jí byl předán až po jednání PK MPSV). Žalobkyně doložila přípis Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 10. 2024, z něhož vyplývá, že žalobkyni byla pozvánka zaslána písemně na adresu Heršpická 781/7, 639 00 Brno a dne 20. 9. 2024 (tj. před jednáním PK MPSV) byla přijata. Žalobkyně nesouhlasila se závěry posudku, neboť jí PK MPSV měla vyšetřit. K tomu doložila lékařské zprávy, které údajně chtěla dodat na jednání PK MPSV – jedná se však pouze o lékařskou zprávu ze dne 3. 12. 2024, Neurofyzionet, spol. s.r.o., se

závěrem: „*Cervikalgie a Lumbalgie bez kořenového tísnění, Edém lýtek bez zarudnutí nebo změny koloritu kůže*“, a dále poukaz na vyšetření MR.

13. Krajský soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se uskutečnilo dne 7. 2. 2025 za přítomnosti žalobkyně a zástupkyně žalované.
14. Žalobkyně ve svém projevu uvedla, že původně jí byl přiznán invalidní důchod po autonehodě v roce 1999, a to ve druhém stupni. Po autonehodě má trvalé následky, které jí nedovolují pracovat. Také jí dělá problém dlouho sedět, protože jí bolí bederní páteř a krční páteř, také jí bolí kolena a pomalu necítí nohy, takže nemůže pořádně chodit. Snažila se celou dobu rehabilitovat, rehabilitace jí částečně pomáhají k tomu, abych mohla zvládat domácí práce, to znamená vaření, menší úklid. Ráno vstává z postele pomocí partnera, několikrát se „uzemnila“, nešlo jí vstát, „zasekla se“ i ve sprše. Všechna vyšetření se shodují na tom, že má trvalé následky, na 69 %. Nejhorší je ta hybnost, má ztuhlou páteř, musí rehabilitovat nebo se aspoň pohybovat nebo prostě cvičit, jinak bude ležák. Je pravda, že mezitím vykonávala nějakou práci, ale to bylo minimum, aby nezahálela, takže to šlo. Ale poslední dobou to už nejde, tělo se opotřebovává. Lékař jí řekl, že trvalé následky nejdou vyléčit, ale jenom zpomalit.
15. Dále žalobkyně uvedla, že jí padaly věci z rukou (ve výkonu trestu jí spadl plastový hrníček), takže se našel syndrom karpálního tunelu. Stěží něco dlouhodobě udrží, pohybovat se dokáže jen s pomocí. Měla též rakovinu, je po rakovině plic ve 14 letech a v roce 2017 měla rakovinu děložního čípku. Veškeré písemnosti zaslala. Po té autonehodě má také křivou pusu a jazyk má nakřivo, obličej má nakřivo. Z postele vstává s pomocí, nemůže si pořádně natáhnout spodní kalhoty nebo kalhotky, protože má křeče v nohou, trpí tím již 26 let. Měla jít na magnetickou rezonanci, ale musela to odložit, lékař chtěl ještě nějaké dokumenty. Má také vysoký krevní tlak, takže se jí točí hlava. Žalobkyně podrobněji popsala následky autonehody. Všichni specialisté se shodují, že žalobkyně má trvalé následky.
16. Zástupkyně žalované uvedla, že i přes žalobkyní uváděné zdravotní komplikace, kdy byl její zdravotní stav opakovaně posouzen, nebylo shledáno, že by žalobkyně byla invalidní. Bylo vycházeno z kompletní zdravotní dokumentace. Nové obtíže mohou být zohledněny do budoucna.
17. V rámci dokazování byl proveden důkaz posudkem PK MPSV ze dne 8. 10. 2024. K dotazu soudu žalobkyně uvedla, že pozvánku dostala až 21. 10. 2024, předal jí to recepční z Heršpické. Na této adrese se žalobkyně již nezdržuje, nyní je ve Starém Lískovci, se správcem byly menší komplikace. Žalobkyně nerozumí tomu, proč jí nebylo doručováno do datové schránky. Dále žalobkyně k dotazu soudu uvedla, že posudek PK MPSV nezohlednil zprávu k autonehodě, s sebou ji ale nemá. V reakci na posudek PK MPSV předložila zprávu ze dne 3. 12. 2024. Také doplnila, že je od malička astmatik, alergik, také byla na operaci oka.
18. Zástupkyně žalované k tomu uvedla, že pozvánku k jednání si vždy vyhodnocuje PK MPSV sama, osobní účast posuzované osoby není povinná, PK MPSV vychází z doložené zdravotní dokumentace. V té je zmiňována i ta autonehoda.
19. Další návrhy na doplnění dokazování vneseny nebyly. Po závěrečných návrzích, v nichž účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích, bylo postupováno podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

IV. Posouzení věci krajským soudem

20. Podmínky pro přezkum napadeného rozhodnutí byly splněny. S ohledem na pochybnosti žalované stran včasnosti žaloby je nutno uvést, že Krajskému soudu v Brně bylo dne 16. 2. 2024 doručeno podání žalobkyně, které bylo následně doplněno podáními ze dne 21. 2. 2024 a 13. 3. 2024. Z obsahu těchto podání bylo možné usuzovat na to, že žalobkyně se domáhá přezkumu napadeného rozhodnutí. Podání žalobkyně byla v rámci Krajského soudu v Brně nejprve zařazena do rejstříku civilní agendy a dne 2. 4. 2024 byla postoupena úseku správního soudnictví. Po vyžádání příslušné spisové dokumentace od Městského soudu v Brně bylo ověřeno, že se žalobkyně proti výše označenému rozhodnutí žalované nejprve bránila včasnou žalobou, avšak u věcně nepřislušného Městského soudu v Brně. Ten rozhodl usnesením ze dne 3. 8. 2023 o zastavení řízení podle § 104b odst. 1 občanského soudního řádu z důvodu věcné nepřislušnosti a žalobkyni poučil, že proti rozhodnutí správního orgánu může podat žalobu ve správním soudnictví ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení o zastavení řízení ke Krajskému soudu v Brně. Vzhledem k tomu, že se žalobkyně proti tomuto procesnímu usnesení Městského soudu v Brně nejprve odvolala, k jeho potvrzení a nabytí právní moci došlo až dne 23. 1. 2024, tj. právní mocí usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2023, č.j. 18 Co 194/2023-25. Lhůta jednoho měsíce pro podání žaloby ve správním soudnictví tedy s ohledem na předcházející procesní postup skončila až dne 23. 2. 2024. Žaloba proti napadenému rozhodnutí tedy byla podána včas.
21. Žaloba však není důvodná.
22. Žalobkyně nesouhlasila s tím, jak byl ve správním řízení posouzen její zdravotní stav, resp. nesouhlasila se závěrem, že není invalidní.
23. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v § 39 zákona o důchodovém pojištění, které upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován.
24. Pravidla pro stanovení poklesu pracovní schopnosti dále rozvádí vyhláška o posuzování invalidity. Ta v § 2 odst. 3 stanoví, že pokud je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

25. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Při přezkumu rozhodnutí žalované vydaného na podkladě posudku posudkového lékaře žalované v řízení o námitkách (dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb.), resp. posudku odborné lékařské posudkové služby OSSZ (MSSZ) vydaného pro účely prvoinstančního řízení, neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.
26. Při rozhodování o nároku na invalidní důchod je tedy stěžejní naplnění požadavku na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění správního rozhodnutí, resp. posudkového hodnocení, na němž je založeno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č.j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, ze dne 11. 10. 2013, č.j. 4 Ads 42/2013-43, či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46). Úkolem krajského soudu je vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudku PK MPSV zřejmé, že byl stav žalobkyně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace a že bylo přihlédnuto ke všem tvrzeným obtížím – tedy zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn (srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15, bod 19).
27. Náležitosti posudku jsou upraveny v § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
28. Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav ve světle uplatněné žalobní námítky, že byl zdravotní stav žalobkyně zjištěn nedostatečně. Za tímto účelem byl v soudním řízení vypracován posudek PK MPSV ze dne 8. 10. 2024, který byl proveden jako důkaz při

ústním jednání soudu ve věci dne 7. 2. 2025. Krajský soud hodnotí tento posudek po formální stránce jako souladný s požadavky vyhlášky o posuzování invalidity, byl vypracován komisí zasedající v řádném složení (členem byl též lékař s odborností v oboru interního lékařství), a PK MPSV zohlednila všechny relevantní lékařské zprávy.

29. Krajský soud má skutkový stav za řádně a dostatečně zjištěný. Předmětný posudek PK MPSV soud považuje za úplný ve vztahu k podkladům i k hodnocení jednotlivých zdravotních postižení žalobkyně z hlediska jejich vlivu na jeho pracovní schopnost ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Z hlediska přesvědčivosti závěrů tohoto posudku je třeba v první řadě zdůraznit, že tyto závěry se shodují ve stanovení kategorie zdravotního postižení žalobkyně jak s posudkem MSSZ, tak s posudkem lékaře zpracovaným v námitkovém řízení. Všechny vypracované posudky zdravotního stavu žalobkyně se shodují v kvalifikaci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a to podle kapitoly XI (*postižení trávicí soustavy*), oddílu F (*postižení jater*), položce 1a (*autoimunitní hepatitida, hepatopatie jiné než virové etiologie, nealkoholická steatohepatitida, primární biliární cirhóza, primární sklerotizující cholangitida, alkoholické postižení jater, jaterní steatóza, jaterní steatofibróza, jaterní cirhóza, toxické poškození jater, poškození chemickými látkami - lehké poruchy, bez komplikací, bez mimojaterních projevů, s lehce sníženou výkonností, s únavou*) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
30. V případě posudku PK MPSV a posudkové lékařky žalované je shodné též určení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, která byla stanovena na 15 %, tj. na dolní hranici stanoveného rozmezí, a to i s ohledem na další zdravotní omezení žalobkyně, které byly rovněž jednotlivě posudkově vyhodnoceny. PK MPSV vysvětlila, proč v případě žalobkyně invaliditu nepřiznala, zcela se shodla s posudkovým závěrem přijatým v námitkovém řízení. Jak uvedla posudková lékařka žalované, s níž se PK MPSV ztotožnila, u žalobkyně se jedná o laboratorně a sonograficky prokázanou hepatopatii charakteru steatosy jaterní, klinicky kompenzovanou, zcela bez subjektivních potíží, proto bylo hodnoceno dle položky 1a. Přihlédnuto bylo k limitacím vyplývajícím z vertebrogenního algického syndromu krční páteře, který je však v neurologických nálezech bez funkční poruchy, konstatována je lehká porucha dynamiky C páteře. Ani alergologická vyšetření (opakovaná) nepotvrzují funkční postižení žalobkyně. Proto stanovená míra poklesu pracovní schopnosti nebyla dále navyšována; ostatní postižení nejsou takové závažnosti, aby bylo možné uznat další dopad na pracovní schopnost žalobkyně.
31. Soud dále ověřil, zda posudek PK MPSV reflektuje posudkové hledisko stanovené pro zvolenou kategorii postižení. Podle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity se při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti hodnotí *funkční kapacita jater (podle biochemické a histologické aktivity zánětlivé a fibrotické), pokročilost a aktivita procesu, rychlost progresu, poruchy metabolismu, případné mimojaterní projevy, stav výživy, únava, tolerance zátěže, dopad na celkovou výkonnost a schopnost vykonávat denní aktivity*. PK MPSV toto posudkové hledisko při hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně následovala a dospěla k závěru o tom, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s dopadem na pracovní schopnost bylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí onemocnění jater (steatóza jater), diagnostikované laboratorním a ultrazvukovým vyšetřením, a to na úrovni lehké poruchy, tj. *bez komplikací, bez mimojaterních projevů, s lehce sníženou výkonností, s únavou*.

32. Z volby příslušné položky zdravotního postižení ve spojení s odůvodněním posudku (zejména posudku PK MPSV) vyplývá, jakým způsobem posudkoví lékaři nahlíželi na celkovou výkonnost žalobkyně, a její schopnost vykonávat denní aktivity. V řízení bylo uznáno, že žalobkyně má zdravotní postižení, které způsobuje dlouhodobý pokles jeho pracovní schopnosti. Tento pokles však ani při jejich zohlednění v celkovém souhrnu nedosahuje invalidizující úrovně, na čemž se shodli všichni posudkoví lékaři. PK MPSV vzala v potaz též dosavadní profesní uplatnění žalobkyně, resp. její vzdělání a praxi. Přitom dospěla k závěru, že žalobkyně není z vykonávání této profese při určitých úpravách pracovního režimu vyloučena, a zároveň je schopna rekvalifikace.
33. Žalobkyně namítala, že nebyla v průběhu správního řízení osobně vyšetřena posudkovými lékaři. K tomu je nutno poukázat na § 8 odst. 6 zákona č. 582/1991 Sb., podle něhož vychází posudkoví lékaři (Institutu posuzování zdravotního stavu, stejně jako předtím OSSZ, resp. MSSZ) při posuzování invalidity zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření posudkového lékaře a z dalších podkladů. Právní úprava s provedením vlastního vyšetření posuzované osoby počítá pouze jako s možností. Nejedná se o zákonnou povinnost, že by žadatel o invalidní důchod musel být posudkovým lékařem, respektive posudkovou komisí, osobně vyšetřen (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 6. 2012, čj. 6 Ads 21/2012-30, bod 14). Osobní vyšetření má zvláštní význam, existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály (rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2017, čj. 10 Ads 337/2016-33). Takové rozpory v případě žalobkyně namítány nebyly.
34. Žalobkyni byla pozvánka na jednání PK MPSV doručena před konáním tohoto jednání, žalobkyně však tvrdí, že ji obdržela až po tomto jednání. Nutno konstatovat, že PK MPSV pochybila, pokud žalobkyni nedoručovala pozvánku do datové schránky. Pokud se ale žalobkyně jednání neúčastnila za situace, kdy PK MPSV vyhodnotila, že taková účast není nezbytná, neboť pro posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely invalidity měla dostatečné podklady, nebylo nutno dokazování doplňovat (vyzývat PK MPSV k opětovnému jednání za přítomnosti žalobkyně). Žalobkyní následně doložená lékařská zpráva ze dne 3. 12. 2024 byla vyhotovena až po jednání PK MPSV, žalobkyně ji tedy ani nemohla na jednání předložit, jak uváděla. Tato zpráva však nevyvolává pochybnosti o přijatém posudkovém závěru ve vztahu k napadenému rozhodnutí.
35. Lze tedy konstatovat, že ani v řízení před soudem nebylo potvrzeno, že by zdravotní omezení žalobkyně měla invalidizující dopady na její pracovní schopnosti. Posudková komise dostatečně odůvodnila hodnocení nejtěživějšího zdravotního postižení žalobkyně (i vzhledem k jeho dopadu na celkovou výkonnost žalobkyně) na úrovni poruchy lehké, přičemž přihlédla ke všem namítaným obtížím žalobkyně, byť tyto obtíže neměly vliv na další pokles pracovní schopnosti žalobkyně. V posudku PK MPSV byly následky autonehody z roku 1999 zohledněny, neboť se promítají do pozdějších nálezů, jež měla PK MPSV k dispozici. V posuzované věci bylo skutečně zjištěno, že pracovní schopnost žalobkyně je trvale snížena. Míra tohoto poklesu však ke dni vydání napadeného rozhodnutí nedosahovala invalidizující úrovně.
36. Vzhledem k účelu tohoto řízení, tj. přezkumu sporné otázky, zda je žalobkyně podle platné právní úpravy invalidní či nikoli, lze shrnout, že posudek, na jehož podkladě bylo vydáno napadené rozhodnutí, i posudek PK MPSV shodně konstatují, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro uznání invalidity. Posudek PK MPSV, který soud hodnotil jako stěžejní důkaz, naplňuje požadavky na něj kladené. Soud neshledal, že by

posudkové hodnocení nepřipustně vybočilo ze způsobu posouzení poklesu pracovní schopnosti žalobkyně, jak jej vymezuje právní úprava (§ 2–4 vyhlášky o posuzování invalidity), a neshledal ani jiné vady, pro něž by musel napadené rozhodnutí zrušit. Bude-li se zdravotní stav žalobkyně zhoršovat, je možné si o přiznání invalidního důchodu opětovně požádat.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

37. Námitky žalobkyně soud vyhodnotil jako nedůvodné. Neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět; proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Nyní projednávaná věc se týkala důchodového pojištění, a proto ani žalovaná *ex lege* nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 7. února 2024

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

OPRAVNÉ USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D.
v právní věci

žalobkyně: V. V.
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2023, č. j. X,

takto:

V rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 34 Ad 9/2024-95, vydaného dne 7. 2. 2025, se datum vydání rozsudku „dne 7. února 2024“ opravuje na „dne 7. února 2025“.

Odůvodnění:

V rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 34 Ad 9/2024-95, který byl vydán dne 7. 2. 2025, bylo omylem uvedeno nesprávné datum jeho vydání. Tato formální vada vzniklá přehlédnutím se proto napravuje tímto opravným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. března 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph. D., v. r.
samosoudkyně